

Motion till riksdagen 2025/26:2707

av **Merit Frost Lindberg m.fl. (M)**

Stärkt ätstörningsvård

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över vårdgarantin och införa mekanismer som säkerställer att patienter med ätstörningar får vård inom utlovad tid, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga införandet av en obligatorisk vårdplan med ett standardiserat vårdförlopp för patienter med ätstörningar och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten att ge patienter rätt till en läkarkontakt inom en fastställd tid och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten att införa sanktioner, exempelvis vite, för regioner som inte uppfyller vårdgarantin och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Ätstörningar är en allvarlig sjukdom som innebär ett oerhört lidande, både fysiskt och psykiskt för den drabbade. När kroppen svälter förlorar både hjärna och kropp sin förmåga att fungera och de mest vardagliga bestyren som att äta skapar svår ångest och panik. Det är en sjukdom som inte bara drabbar den sjuka utan den innebär ett stort lidande även för anhöriga som dessutom i stor utsträckning tvingas agera vårdgivare.

Ätstörningar drabbar tiotusentals människor i Sverige, framför allt flickor. Enligt Socialstyrelsen beräknas omkring 200 000 personer i Sverige lida av en ätstörning. Sjukdomen syns inte alltid på utsidan men många lever med långvariga och återkommande problem som allvarligt påverkar både den psykiska och fysiska hälsan. Anorexia nervosa har en dödlighet på hela 10 procent och är den av alla psykiatriska diagnoser med högst dödlighet. Det beror dels på de allvarliga fysiska konsekvenserna av svält men också på risken för självmord.

Forskning visar att tidig upptäckt och snabb behandling är avgörande för tillfrisknande. Trots detta rapporteras återkommande om långa väntetider, bristande tillgång till specialiserad vård och ojämlikhet mellan olika regioner. Dessa brister leder till ett stort lidande för individen, påfrestning för anhöriga samt till att tillståndet förvärras och att återhämtningen blir svårare och i värsta fall, kanske inte ens möjlig.

Den ojämlika vården mellan regionerna är inte acceptabel. Utvecklingen i Region Stockholm har de senaste åren dessutom gått åt fel håll och visat hur politiska beslut kan påverka vårdens tillgänglighet och vård negativt. Under det nuvarande styret bestående av Socialdemokraterna, Centerpartiet, Miljöpartiet och Vänsterpartiet har återtagande av vårdval och neddragningar av avtal med privata aktörer fått allvarliga negativa konsekvenser på ätstörningsvården. Resultatet har blivit längre väntetider, minskad valfrihet och individualiserad vård samt sämre tillgänglighet för patienterna.

Situationen är akut och sammantaget är det tydligt att det omgående behövs ett nationellt helhetsgrepp för att förbättra ätstörningsvården. Jämlikheten inom vården måste öka och tillgängligheten förbättras. I dag saknas också konsekvenser för regioner som inte uppfyller vårdgarantin. Det behöver göras en översyn för att stärka patienternas rättigheter, säkerställa vård i tid och rädda flickors och kvinnors liv.

Merit Frost Lindberg (M)

Alexandra Anstrell (M)

Kristina Axén Olin (M)

Joanna Lewerentz (M)

Erik Ottoson (M)

Karin Enström (M)

Maria Stockhaus (M)

Adam Reuterskiöld (M)